Tilmann Beller

PATER JOSIP KENTENICH

OTAC
ZA 2000. I POSLIJE

Tilmann Beller
PATER JOSIP KENTENICH

OTAC
ZA 2000. I POSLIJE

Knjižnica

U PRAVI TRENUTAK
370

Uređuje i odgovara
IVAN ZIRDUM

Izdavač
Karitativni fond UPT
»NE ŽIVI ČOVJEK SAMO O KRUHU«
ĐAKOVO

Naklada
5000

Tisak
Novi TIME d.o.o. Đakovo

TILMANN BELLER

PATER JOSIP KENTENICH

OTAC
ZA 2000. I POSLIJE

Đakovo, 1999.

Naziv izvornika
PATER JOSEF KENTENICH
EIN VATER
FÜR 2000 UND DANACH

Njemački izdavač
SEKRETARIAT PATER JOSEF KENTENICH
BERG SCHÖNSTATT 7
56179 VALLENDAR
2. AUFLAGE 1997

S izvornika preveo
IVAN ŠEŠO

Korektura
IVAN ZIRDUM

Knjiga se može naručiti na adresu:
Karitativni fond UPT
»NE ŽIVI ČOJEK SAMO O KRUHU«
31400 ĐAKOVO, pp 51
Tel./faks: 031/811-774

UVOD

Mnogi kršćani su zabrinuti. Opada broj svećeničkih kandidata. Sve manje ljudi dolazi u crkvu. Sve više je otpada od Crkve. No ne zahvaća zabrinutost samo Crkvu. Kod nas se raspada svaki treći brak. Mnogo je pobačaja. Raste broj duševnih bolesnika.

U takvom duhovnom okolišu, u takvom današnjem svijetu nalazimo čovjeka, koji zrači pouzdanjem. Tko je došao u dodir s patrom Kentenichom, otišao je od njega s posve novim doživljajem sebe samoga. Što to znači, da se u tom susretu stječe novi doživljaj vlastitog bića? Opet se može vjerovati u sebe. Jer u susretu s patrom Kentenichom možemo doživjeti: Ima tako mnogo dobroga u meni. On je promatrao ljude. Često je u razgovoru rekao: »To vidite previše negativnim. Kod Vas je to tako...« I tada je to objašnjavao, a mi se odjednom dobro osjećali. To nije bilo samo za trenutak. Naš život se promijenio po susretu s patrom Kentenichom. Učili smo opet vjerovati u sebe. Učili smo vidjeti veličinu drugih ljudi. Naučili smo otkrivati Boga u malim i velikim događajima svoga života. Naš život postao je život radosti čak i onda kad je bilo teško. Pater Kentenich nazvao je to »Dijete božanskog smiješka i ljudskog plača.« I mogli smo doživjeti, da

nam je Majka Božja posve blizu i da sve više zahvaća u naš život. Mogli smo osjetiti da nas voli i upotrebljava nas kao oruđe za druge ljude i za Crkvu.

Što to znači: Otac za godinu 2000. i poslije? To znači sasvim jednostavno: Pater Kentenich je u malome i skrovitome razvio jedan put, koji se tek danas pravo razumije, jer je došlo vrijeme, za koje je on stvaran. To je put za Crkvu, koja nije više na vlasti. Put za Crkvu koja je u manjini. Put za svijet, koji je ostvario blistava velika nova otkrića i sam potpao pod vlast tih novih otkrića.

VIŠE NEGO SAMO BIBLIJSKO IME

Tko dođe u Schönstatt, čudi se. To je gora Sion i zemlja Kanaan. Tu je svetište Tabor i brdo Morija. Što to treba značiti? Ne pripadaju li ta imena u Svetu Zemlju? Što je pater Kentenich mislio, kad je svojem mjestu i brdima odabranim od svojih zajednica dao imena iz Svetog Pisma? Odgovor je posve jednostavan a ipak od velikog značaja.

Sutra više neće biti zatvorenog kršćanskog krajolika. Vrijeme kršćanskog zapada je prošlo. Mora nastati jedan novi »kršćanski zapad«. A taj će se povezati i okupljati oko duhovnih središta. Znakovito je, da u vremenu kad općenito opada svećenički piraštaj, kontemplativni redovi imaju dobar priraštaj. Instinkt vjerničkog naroda ispravno shvaća: Sveta mjesta, u kojima stanuju sveti ljudi, budućnost su Crkve.

Davanjem imena u Schönstattu slijedi pater Kentenich jedno posve jednostavno načelo. Zajednice Šenštatskog pokreta, što ga je osnovao pater Kentenich, imaju jedno središte. A to središte nosi ime jednog mjesta iz Svetog Pisma. S tim imenom oživljavaju sjećanja i sve poruke iz Svetog Pisma, koje su povezane s tim mjestom. Brdo muškaraca postaje Tabor. Kao što su Petar, Jakov i Ivan na gori Taboru doživjeli Božju blizinu, tako danas mladi ljudi u svetištu Tabor doživljavaju da im je Bog blizu, da im Majka Božja govori: Trebam Te.

I kao što je za Izraelce zemlja Kanaan bila mjesto, gdje su nakon dugog putovanja kroz pustinju bili s Bogom kod kuće, tako je za šenštatske svećenike njihova zemlja Kanaan mjesto, kamo se uvijek nanovo vraća, kako bi otpočinuo kod Boga nakon borbi svagdašnjice. Tako nastaje pretpostavka, da je to mjesto sveto i takvim sve više postaje. Tko se iz svijeta vraća na to mjesto, uranja u religiozno ozračje, ozračje, kakvo inače nigdje više ne doživljava. A život treba ozračje, ako se želi posvetiti. Crkva budućnosti je Crkva svetih mjesta.

SUSRETI BOGA U SVAGDAŠNJICI

Kad je pater Kentenich u ranim svećeničkim godinama imenovan duhovnim odgojiteljem jednog mladićkog zavoda, govori on u svojem prvom predavanju posve jasno: »Moje imenovanje za duhovnika (tako se ta služba tada nazivala) - dolazi posve bez moga pitanja. Dakle to zacijelo mora biti volja Božja.« Iza događaja svoga života, iza jednog radnog naloga, susreta s nekim čovjekom, doživljaja radosti, ili iza boli, koju je trebao pretrpjeti, iza svih tih stvari doživljavao je pater Kentenich dobroga Boga, koji ga je vodio. I ta poruka o dobrom Bogu, koji nam progovara u malim i velikim događajima našeg života, koji nas dotiče i prati, ta poruka postala je sržna poruka patra Kentenicha Crkvi. On je bio jednako spreman iz ruke nebeskog Oca primiti male dragocjenosti kao i križ. Jedan primjer pokazuje taj put praktične vjere u Providnost.

Bilo je to u koncentracionom logoru u Dachau. Pater Kentenich imao je velike teškoće s prehladama. Barake u koncentracionom logoru nisu imale suterenskih prostora. Uvijek se moralo hodati u čarapama, da pod ostane blistavo čist. Vani u logoru nosili su drvene klompe, koje se nisu smjele unijeti u baraku. Posljedica je bila za patra Kentenicha, da je mnogo trpio od prehlada. Neki su naručili da im pošalju papuče. Tako i jedan šenštatski svećenik, koji je kratko jedne za drugim dobio dva para. Kako nije trebao drugi par, dade ga patru Fischeru. Ovaj odnese papuče patru

Kentenichu, jer je znao za njegovu nevolju. Odgovor patra Kentenicha je bio: »Gle, Josipe, jučer sam molio Majku Božju za papuče, a danas mi ih ti donosiš.«

Naravno, koncentracioni logor u Dachau i njegov cijeli život kao svećenika nije za patra Kentenicha bio uvijek nježnost dragog Boga u opisanom smislu. Bilo je velikih opterećenja i ocu Kentenichu je zacijelo s milošću praktične vjere u Providnost darovana milost, da i iza teških i najtežih iskustava doživljava Božju ruku, da čak iza njih vidi Božju nježnost.

To ne moramo toliko potanko proučavati. Za nas može biti dovoljno, da i u teškim situacijama svoga života otkrivamo Božju ruku; da dakle, iza čovjeka, koji nas opterećuje, gledamo Božji potez, koji nam kaže: Budi samostalan, budi jak, budi dobar! Ili iza jednog bola, koji moramo podnijeti, da gledamo Božju ruku, koja nam kaže: Budi dionik križa Kristova! Time možeš nositi i pomoći spasavati svoju braću i sestre!

Tako gledajući, dakle, za čovjeka u školi patra Kentenicha nije više važno, da cijelo jedno područje bude kršćansko. Važno je da u nama jasno svijetli svjetlo vjere. Možemo i usred poganskog svijeta, u nevolji i usred koncentracionog logora svakog trenutka iznova susresti dragog Boga. Za početak je dovoljno, ako nam to tu i tamo uspije. Kasnije ćemo živjeti životom u Božjoj blizini, uz Boga, o kome vjerujemo, da nas voli. »Vidite, dok mi sad govorimo uzajamno, ja sam stalno kod dragog Boga«, rekao je pater Kentenich jednom svom sugovorniku.

BROJNOST ZAJEDNICE

Posjetitelj mjesta Šenštat ide tamo amo, otkriva veliku kuću Šenštatskog ženskog saveza, zatim kuće Marijinih sestara, potom nalazi šenštatske patre, Marijinu braću i gospođu od Šenštata. Sluša o majkama, o šenštatskim obiteljima (kod bližeg promatranja upoznaje tu različite zajednice obitelji), i kad se konačno do umora nahodao i došao na brdo Moriah, nalazi tamo još jednu svećeničku zajednicu, svećenički savez - drugu svećeničku zajednicu, svećeničku udrugu upoznao je bio već u dolini. Takva mnogostrukost, koja je na koncu dovela do više od 45 kuća u Šenštatu, traži opravdanje. Odgovor je vrlo jednostavan: suvremeni život je mnogostruk. Želi li Crkva biti pravedna prema suvremenom čovjeku, mora se brinuti za to da najrazličitiji interesi i interesna područja nađu u njoj svoje mjesto.

Tako šenštatske majke kažu: »Ti u meni na putovima života«. To je dakle, pred našim duhovnim okom jedna žena, čija obitelj možda nije čak religiozna, ali ona želi cijelim srcem pripadati Bogu. Kaže sama sebi: Ti boraviš u meni, i ja te nosim ljudima, s kojima živim. Donosim tebe i tvoju ljubav svojem mužu, svojoj djeci, susjedima. Ti u meni na putovima života. Neudate zaposlene žene govore to na svoj način. Pred njihovim duhovnim okom stoji slika: »U Dachau svagdašnjice graditi živo svetište«. Svetište ljubavi, Božje blizine. Tako dakle djeluje žena kao

mala Marija, ovdje kao majka, tamo kao zaposlena neudata žena. Zajednica šenštatskih djevojaka izriče sličnu misao, kad kaže: »Jer to si ti.« Mala Marija, moderna mlada žena, odrasla u školi patra Kentenicha, doživljava sebe kao živo svetohranište, živo svetište, kao svetište za druge, i obraća se drugome u ljubavi s mišlju: »Jer to si ti.« Naše obitelji kažu: »ti si mi važan.« A naši mladići: »Bog u tebi i meni doživljen.«

Ovi bi primjeri mogli biti dovoljni. U patru Kentenichu živjela je misao da posve originalni poziv postoji kod majki, zaposlenih žena, kod obitelji, kod svećenika, kod svakog kršćanina. Pater Kentenich će ući u povijest kao svetac, koji je Crkvi uvijek iznova približavao poruku o jednom posve originalnom pozivu. To vrijedi i za nas posve osobno.

U školi patra Kentenicha učimo se pitati: Kakav je zapravo želim biti? Pitamo za najdublje čežnje svoga srca i tada otkrivamo da ta čežnja dolazi od Boga. Ponekad naravno želimo i lude stvari. Ali u najvećoj dubini govori Duh Sveti iz naše čežnje. Kad dakle pitamo: Kakav zapravo želim biti? tada u konačnici nalazimo svoj veliki osobni ideal. Želimo biti takvi, kakve nas Bog želi imati. To se može iznaći, kad se pita o vlastitoj čežnji. Svaki čovjek je neponovljiv, svaki čovjek je jedinstven. I to je bilo nešto najveće što je pater Kentenich o nekom čovjeku mogao reći: »On je vrlo originalan«. Crkva budućnosti je Crkva originala. A duhovni dodir s patrom Kentenichom donosi ljudima veliku i novu radost zbog vlastitog bića.

O TAJNI CRKVE KLANJANJA

Mnogi ljudi su se čudili. Tu je bio, dakle, taj veliki čovjek. I bio je tako jednosavan. Nije uopće ništa pravio od sebe.

Patos »veličine« bio mu je stran. Znao se srdačno smijati. I sebi samom znao se smijati. To ga je činilo simpatičnim. Ali u najdubljoj dubini srca bio je dijete. Katkad se izražavao riječima, koje su dale naslutiti da se osjećao kao dijete Božje. U koncentracionom logoru Dachau govorio je o tome, tako da je često rekao: »To su najbolje pelene«. Pod »to« je mislio prilike, dakle glad, teror, galama, zatočenost i stalna životna opasnost. I to sve, prema njegovu doživljavanju, bijahu najbolje pelene. Veliki Bog zajedno s Majkom Božjom djelovao je na njega kao majku, koja je za svoje dijete pripravila najbolje pelene. Njegov stav je bio: Ti si iza toga, Oče moj, dodiruješ me, blizak si mi, doživljavam tvoju nježnost. Djetinje srce imalo je s jedne strane spontanu i srdačnu zahvalnost prema ljudima i prema Bogu.

Tako je u Šenštatu nastala velika crkva klanjanja, kao zahvalni dar Bogu za zaštitu Šenštata od razaranja u ratu i za čudesni spas patra Kentenicha iz koncentracionog logora Dachau. Klanjanje velikom svetom Bogu trebalo je biti takav zahvalni dar. Crkva je priključena ustanovi klanjanja Marijinih sestara. Preko puta na brdu Sion nalzimo ustanovu klanjanja šenštat-

skih patara. I pojedini Krugovi i ogranci Šenštata imaju Krugove klanjanja.

Što je klanjanje za patra Kentenicha? Tiho predanje velikom Bogu u duhu raspoloživosti: Oče, želim ti zahvaliti. Čini sa mnom što god hoćeš. Oče, želim okajavati grijehe svijeta i nosim rado sve što mi šalješ. Oče, stojim pred tobom za svoju braću i sestre. Izlij na njih svoju dobrotu i ljubav.

Tko putuje kroz Šenštat, treba neko vrijeme, da bi od vanjskih znakova prodro u dubinu. Na dnu, na najdubljem dnu pokreta klanjanja nalazimo osobu utemeljitelja, koji je bio dijete i koji se osjećao od Boga obdarenim, koji je htio zahvaliti Bogu i zato je u svojim zajednicama osnovao Krugove klanjanja i ustanove klanjanja, kako bi održao budnim pokret vječnog zahvaljivanja.

Lijepi znak Božje providnosti, da je pater Kentenich i sahranjen u crkvi klanjanja, koja je bila izraz njegovog najdubljeg osjećanja. 15. rujna 1968. - bila je nedjelja, dan Gospodnji, bio je to Marijin blagdan, dan Sedam Marijinih žalosti - slavio je pater Kentenich prvi put svetu Misu u toj novosagrađenoj crkvi. Bilo je misno slavlje usred zajednice Marijinih sestara, koju je on osnovao. Neposredno nakon te svete Mise umro je na posvećenom crkvenom podu, na podu tadašnje sakristije. Dragi Bog je to tako složio, da se ta sakristija bez veće teškoće mogla preurediti u današnju kapelicu utemeljitelja, u kojoj je pater Kentenich našao svoje posljednje počivalište.

Ta crkva, ta kuća Božja, kazuje posjetitelju nešto od tajne djeteta, koje se posve darovalo dragom Bogu i koje je velikom Bogu bilo djetinjski zahvalno za male i velike stvari.

S PATROM KENTENICHOM NA PUTU

Za hladnog vremena ljudi se stišću zajedno da bi se uzajamno ugrijali. Kad nam vjetar puše u lice, dobro nam čini blizina drugih ljudi. To je katolički narod oduvijek znao. I stoga su u najranijem dobu Crkve ljudi željeli biti sahranjeni blizu mučenika. Kad se borimo za blizinu svoga Boga, kad se suočavamo s problemima života, s teškoćama u praktičnom i duhovnom životu, rado tražimo blizinu ljudi, koji su blisko povezani s Bogom. Kažemo prijatelju: »Moli za mene, imam ispit.« To je posve normalno. Kršćani pripadaju zajedno i drže se jedni drugih. Otuda dolazi da mnogi ljudi traže blizinu patra Kentenicha kad su u velikoj potrebi. I imaju jedinstveno iskustvo: Pater Kentenich brine se stvarno za te potrebe. Često obavljaju ti ljudi devetodnevnu molitvu, devetnicu patru Kentenichu. Ili mu se jednostavno obraćaju običnom molitvom, da se zauzme za njih. I tako se pater Kentenich brine za ljude, koji često nisu posebno povezani s vjerom i Crkvom. Doista, pater Kentenich je simpatičan čovjek, čovjek koji je uvijek zračio razumijevanjem, koji si je uzeo vremena, koji se znao obratiti ljudima. Tako on djeluje dalje s neba. Ali on ne djeluje samo ondje, gdje se radi o polaganju ispita ili ozdravljenja. On djeluje s posebnom ljubavlju i u području ljudske osobnosti i u području ljudske duše. Pater Kentenich je strasni odgojitelj. I tako dolazi do prekrasnog učinka:

5a)
- Ljudi se obraćaju s molbom patru Kentenichu.
- Iz te molbe, ako se ponavlja duže vrijeme, nastaje povezanost s patrom Kentenichom, stvara se prijateljstvo s njime.
- I kroz tu povezanost prenosi se slika patra Kentenicha u osobu molitelja.

To znači, tko se obraća patru Kentenichu, odgaja se. Postaje čovjek, koji se povjerava Bogu, čovjek koji je spreman hrabro nositi svoj križ. Postaje čovjek, koji s vremenom istinski vjeruje da i on mora nešto učiniti a ne samo držati ruke otvorene za primanje. Postaje čovjek, koji teži za idealom, čovjek koji sa svojim bližnjima postupa strpljivo i smireno, i onda kad mu ide na živce.

Postajemo slični njemu, velikom ocu, ili bolje u tom slijedu postaje pater Kentenich naš duhovni otac, jer u nama počinje jedan život, koji zahvaljujemo njemu. Imamo udjela u njegovoj povezanosti s Kristom. S Kristom i u njemu mogao je pater Kentenich velikog Boga moliti za male stvari, kao što nas je Isus učio da molimo za kruh svagdašnji. Bivamo dionici njegove opuštenosti, njegove vedrine i spremnosti, pratiti Gospodina do križa, ako je nebeski Otac nešto drugačije predvidio, nego što mi sebi želimo. Nije potrebno da odmah dosegnemo visinu jednog od velikana Crkve i s njim molimo: »Za mene su križ i patnja, prezir, poruga, poniženje, odricanje... najveće dragocjenosti, najvredniji darovi ljubavi koje mi šalje

očinska ljubav, kako bih bio sličan Spasitelju i u njemu postigao Očevu naklonost na osobit način mu omilio.« Jednom, bilo kad daruje nam i to dragi Bog u školi patra Kentenicha. Za nas je važno pošteno i spremno donijeti pred Boga svoje male i velike potrebe i moliti patra Kentenicha, da nam pri tom pomogne.

5b)

Bog se brine za male stvari. I pater Kentenich se brine za male stvari, kako bismo naučili: Bog se stvarno brine za sitnice u našem životu.

ZAŠTO JE VAŽNO PROGLAŠENJE SVETIM PATRA KENTENICHA?

Crkva je čudesna zajednica. Svi smo međusobno povezani. Tijelo smo Kristovo. Udovi smo Kristovog tijela. Jedan ud treba drugi i jedan ud može nešto učiniti za drugi. Sveti Pavao opisuje nas u prvoj poslanici Korinćanima u 12. 13. i 14. poglavlju. Ruka i oko trebaju jedno drugo. Svaki ud treba drugi. Kad dakle, mi, koji se još mučimo na ovom svijetu, pristupamo patru Kentenichu da zamolimo njegovu pomoć, onda je to posve u redu. Ali zašto postoji u svetoj Crkvi ustanova proglašenja blaženim i svetim? Da se udovi na Tijelu Kristovu drže zajedno i jedan drugoga potpomažu, to ide i bez proglašenja svetim. To činimo već za ovog života. Jedan se moli za drugog, jedan se žrtvuje za drugog. I po sebi razumljivo možemo se posve mirno obraćati i pokojnicima s molbom da nas zagovaraju kod Boga.

Ali postoji jedan dragocjeni dar Duha Božjega Crkvi: Crkva može ustanoviti, što je Bog proizveo u njezinoj sredini. Svjetlo vjere, dakle, što ga ima svaki kršćanin, koje osposobljava svakog kršćanina da osjeti, ovdje i ondje dotakla me ljubav Božja, to svjetlo vjere je Crkvi kao cjelini, zastupljenoj po biskupima i Papi, dano u posvema izuzetno velikoj mjeri. U svjetlu Duha Svetoga Crkva je u stanju utvrditi, je li i gdje je u nekoj biskupiji ili nekom čovjeku Duh Božji na djelu. Samo tako mogu naši biskupi Crkvu pravo

voditi, jer ljudska gledišta nisu kod vodstva Crkve odlučujuća. Crkva može dakle, u tom svjetlu ustanoviti: Tu je netko, koji je od Boga sasvim osobito odabran, čiji je život uzoran za sve druge kršćane i čija nauka drugima pokazuje dobar put, da u ovo vrijeme kršćanski žive - jedan svetac ili blaženik. Razlika ovdje sad nije tako važna. Proglašenju svetim prethodi uvijek proglašenje blaženim. Povezan s biskupima može Papa utvrditi: Po tome čovjeku želi dragi Bog cijeloj Crkvi nešto reći. U tom slučaju on će jednog takvog čovjeka proglasiti svetim.

Čemu trebamo, dakle, proglašenje blaženim, čemu će nam proglašenje svetim? Odgovor: Da bismo bili sigurni da je ovdje Bog progovorio po nekom čovjeku među nama, ili također, da bismo bili sigurni: ovdje djeluje Bog u našoj sredini po jednom članu Crkve, koji već živi u nebu kod Boga.

Biskup Triera je upravo otvorio postupak za proglašenje blaženim oca Kentenicha, to znači, on po odgovarajućim ljudima istražuje, da li je i ukoliko u oca Kentenicha djelovao Božji Duh u njegovoj nauci i u njegovu životu i da li je i u kojoj mjeri kod oca Kentenicha Duh Božji djelotvoran u njegovom djelovanju u sadašnjosti Crkve.

Proglašenje blaženim ili svetim dakle je čin u kojem Crkva svjetlom vjere gleda Boga na djelu u svojoj sredini. Blaženik ili svetac dospijeva do »časti oltara«; to znači njegova slika i ime mogu biti povezani s oltarom, i možemo zazivati njegov zagovor u svetoj Misi, u molitvi Crkve ili u zaključnoj molitvi. Ne

razumije se praksa Crkve, ako se Crkva ne gleda kao velika zajednica. Mi smo pred svojim Bogom velika zajednica, međusobno smo povezani. Nosimo jedni druge, dajemo da nam pomažu izvrsni članovi naše zajednice. Sveci su znak za to da Bog može u jednom čovjeku učiniti velike stvari. Radi se o toj proslavi.

Je li pater Kentenich bio svetac? To ćemo znati kad ga Crkva proglasi svetim. Prije toga to ne znamo. Ali smijemo to osobno vjerovati. Mnogi koji su patra Kentenicha doživjeli, u to su uvjereni da je on svetac, i to takvi, koji su za njegova života smjeli biti u dodiru s njim, kao i mnogi, koji su sad s njime povezani u njegovom novom načinu postojanja. Za postupak proglašenja blaženim i svetim to je od velikog značenja.

Za nas osobno je važno da imamo s njime dodir. Gledamo ga, slušamo ga, molimo ga za savjet i za pomoć. Dajemo da nas obdaruje kao naš duhovni otac i da nas vodi u godinu 2000. Ako onda Crkva njegovo djelovanje na nas i druge nađe uvjerljivim, proglasit će ga blaženim i svetim i s time povezati službenu izjavu: u patru Kentenichu djelovao je veliki Bog na cijelu Crkvu. Dok se to ne zbude, ne koristimo izraz da je on svetac ili blaženik, nego mu se obraćamo i usmjerujemo se prema njemu. To je dovoljno.

Ako onda i kada priopćimo neko uslišanje molitve Sekretarijatu patra Kentenicha, bit će dobro. To je ujedno i čin zahvalnosti prema patru Kentenichu. To je i služenje cijeloj Crkvi. Takva životna svjedočanstva i životni primjeri, što ih priopćavamo, daju i drugima snage. Oni potiču napredak proglašenja svetim.

KUĆE U CRKVI GODINE 2000. I POSLIJE

Pater Kentenich promatrao je kuće svojih zajednica kao kuće matice i uzor-crkve. To znači, tko danas želi služiti Crkvi, treba kuću, mjesto gdje je kod kuće. Tu kuću ne nalazimo više u kršćanskoj prirodi, koja nam daje sigurnost. Trebamo kuću, koja ima vlastito ozračje. Stoga možemo opaziti, da u Schönstattu mnogobrojne kuće, u kojima su udomljene pojedine zajednice, imaju vlastito ozračje. Čovjek se tamo osjeća ugodno, osjeća se prihvaćenim, osjeća se gostoljubivo dočekanim. Ali to ozračje ima u svakoj kući još jedno posebno obilježje. Kao što su osobe originalne i različite, tako i kuće. Pater Kentenich bio je čovjek mnogostrukosti. Volio je originalnost, stoga je osnovao mnoge zajednice. Pater Kentenich imao je određenu sliku o Crkvi budućnosti i u toj slici igraju kuće sa svojim ozračjima radosti i ljubavi veliku ulogu.

Na ovom mjestu mislimo na veliku »viziju« patra Kentenicha o njegovom obiteljskom pokretu. Pater Kentenich je bio uvjeren, da budućnost Crkve leži u kućama, konkretno u pojedinim obiteljima. Kao što je Crkva sada u počecima, tako imamo i sad zajednicu, koja se nalazila nasuprot neprijateljskom svijetu i zatim išla svojim vlastitim putem: putem kuće. Apostoli su išli u kuće i tamo su slavili svetu Misu. Tu su još dolazili susjedi, prijatelji i rođaci, i tako su nastajale male zajednice. Tako je zapravo postala Crkva, tako je nastalo kršćanstvo. U jednoj kući se ujedno oko određenog sata osjećalo kršćansko ozračje. Duh radosti i ljubavi, što su ga ostali ljudi, nekršćani, »pogani« susretali u kućama kršćana, djelovao je zarazno i privlačno. Time imamo pred sobom veliku sliku crkve budućnosti. Crkva u godini 2000. i poslije bit će Crkva vjerskih centara to znači velikih kućâ, koje imaju i zrače religiozno ozračje i vjerski život, i Crkva malih kuća, obitelji, koje su povezane međusobno i s velikim svetim mjestom i stalno surađuju.

U trenutku, kad Crkva usvoji tu viziju vlastite budućnosti, ne mora više biti potištena. Ne treba se više tužiti, da se gubi oblik ili da se smanjuju brojevi. Može se srdačno radovati zbog života u pojedinim kućama, gdje se čovjek i žena susreću u sakramentu ženidbe, gdje ih obasjava ljubav Božja i ispunjava Duh Kristov. Kuće, kojima dolazi Majka Božja kao majka kućâ, gdje drugi kod kršćana nalaze sigurnost, domovinu, razumijevanje, lijek i vodstvo. Dakle, Crkva, koja nosi obrise svetog grada.

»Po njima«, po šenštatovcima, tako piše pater Kentenich u zatvoru u Koblenzu, »želiš ti izgraditi grad od nebeskih livada, da sve puno povjerenja može gledati u njega«. Gdje Bog zahvati, ono što on čini za mnoge je ljude događaj, po kome se oni mogu orijentirati, prema kojemu mogu dizati oči. Stoga je kuća, prožeta Duhom Kristovim izvrstan događaj za život u godini 2000. i poslije. Po njemu se mogu orijentirati mnogi ljudi. Tako je pater Kentenich sa svojim osnucima stvorio izvrstan događaj, po kojemu se može orijentirati cijela Crkva.

IZVRSNI DOGAĐAJI

Pater Kentenich je mirno i opušteno radio na slici Crkve budućnosti. On nije prije svega dao literaturu o tome, koliko god to bilo značajno. On je jednostavno dao da po njegovim obiteljskim rukama nastane dio Crkve budućnosti. Obilazimo li po mjestu Šenštatu, ne zapažamo samo kuće. Zapažamo da unutar zajednica šenštatskog pokreta postoji jasna struktura i raščlanjenost. Postoje elitne zajednice, zajednice u kojim se okupljaju samo oni, koji su se opredijelili za najviše ciljeve, koji sami žele biti izvrstan slučaj. Promatramo na primjer zajednicu Marijine braće. Zajednicu muškaraca, koji žive djevičanski posve predano Božjem Duhu, koji dakle u Bogu doživljavaju svoje istinsko dopunjenje, kako bi stvaralački preobražavali svijet. Prvi Marijim brat, čiji postupak za proglašenje blaženim je u tijeku, živio je kao inženjer. Ujedno je bio savjetnik mnogih mladih ljudi na sveučilištu, a bio je vođa u zajednici šenštatske mladeži. Bio je obuzet revnošću, prožeti svijet u duhu Evanđelja i posvetiti se usred svijeta. Zajednica Marijine braće može sad vrijediti kao izvrsni događaj za sve, što se u području muškaraca čini u Šenštatu.

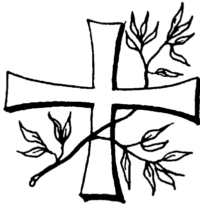
Tu je savez muževa, tu je udruga muževa, tu je muška mladež, tu su studenti, savez mladića, dakle različite zajednice, koje sve teže za idealom čovjeka u svijetu: biti otac i vođa za druge, a u srcu ipak dijete velikog Boga. Oni žele iz velikog doživljaja Boga njegovu ljubav dalje prenositi drugima. Takve izvrsne slučajeve je pater Kentenich uvijek iznova ugrađivao u svoje djelo, na ženskoj strani, kod obitelji, kod svećenika, jer je govorio sebi: Ako se želi stvoriti veći pokret, potrebni su takvi izvrsni događaji.

Gledajući dakle na Crkvu budućnosti, upoznali smo u rukama patra Kentenicha i u njegovom djelovanju dvostruki zakon: zakon mjesnih izvrsnih slučajeva, znači kućâ, i zakon osobnih izvrsnih slučajeva: ljudi, zajednica, koji teže za najvišim, da bi drugima pokazali stav. Često promatramo u Crkvi zajednice, koje vrlo dobro izgledaju i vrlo dobro djeluju, plodne su i služe Crkvi s velikom zauzetošću. A onda su odjednom opet nestale. Pater Kentenich mislio je jednom u odnosu na takav slučaj, koji je Crkvi zadao mnoge brige: Ono što se u Crkvi ne osigura izvrsnim događajem, neće biti trajno osigurano.

Elita, izvrsni slučaj, zakon izvrsnih slučajeva, sve to ima važnu pretpostavku. Ta pretpostavka je posebno izabranje, koje Bog udjeljuje određenim ljudima i stvarima. Bog izabire ljude, da po njima obdari druge. I kao posljedica takvog načina Božjeg djelovanja, kojim je izabrao proroke, izabrao apostole, izabrao mnoge svece, ali i veliku vojsku svećenika, redovnika i svetih laika, kao posljedica takve Božje prakse nalaze se u Šenštatu ljudi, žene obitelji u različitim zajednicama, okupljaju se ljudi koje je Bog izabrao. Bratstvo unutar Crkve uvijek pretpostavlja Božje očinstvo, njegov suverenitet i njegov način, da izabire onoga koga hoće. Izabiranje je tada uvijek i zadatak. Elita znači biti

izabran da bi drugima nešto darovao, nosio odgovornost za druge, nesebično služio životu drugoga. Vodeće zajednice u šenštatskom pokretu shvaćaju se sasvim svjesno kao zajednice, koje postoje za druge. One ne traže same sebe, svoje vlastito samoostvarenje, svoje vlastito samopredstavljanje. One stoje u službi. Slijede ideal svećeničkog očinstva ili svećeničkog majčinstva. A pater Kentenich definira svećeničko očinstvo i svećeničko majčinstvo kao nesebičnu službu životu drugoga pri čemu ono svećeničko znači spremnost, u Kristu i s njime žrtvovati se za druge.

Pater Kentenich opisuje u svojoj slici Crkve budućnosti, svjesno elitne zajednice, koje će nositi druge i za druge se žrtvovati. Naravno da to u Crkvi nije nešto posve novo. Mislimo na to, kako je sveti Bonifacije, koji je izgradio i organizirao njemačku Crkvu, uz svako biskupsko sjedište osnovao samostan. Redovnici su trebali biti duhovna duša biskupije, duhovna pogonska snaga i kao misionarska jezgrovna četa stajati biskupu na raspolaganju.[1]

1 Pomislimo, koliko je u naše doba zagebački ndbiskup bl. Alojzije Stepinac želio da uz svoje biskupsko sjedište vidi Karmelićanski samostan, kao važnu duhovnu snagu biskupije i Crkve uopće. (primj. prev.)

APOSTOLSKA REVNOST

Jedan svećenik izvješćuje o svom ulasku u koncentracioni logor Dachau. Piše da je bio posve zdvojan. Kao svi zatvorenici bio je najprije dodijeljen prestupnom bloku. Imao je krevet gore, na trećem »katu«. Navečer ga jedan zatvorenik povuče za rukav i dade mu smotani komadić papira. Tiho govori riječi »Species consecrata«. On razumije latinske riječi i znade: u tom komadiću papira nalzi se posvećena hostija, sam Gospodin u liku kruha. Uzima papir i penje se na svoj ležaj, razmota papir i doživljava da je Gospodin kod njega u zatočeništvu. Zatvorenik koji mu je predao svetu pričest bio je pater Kentenich. Naravno da je dušobrižništvo u koncentracionom logoru bilo strogo zabranjeno. Što je to bilo briga osnivača apostolskog pokreta?

Već veoma rano živjela je u patru Kentenichu misao da je svaki kršćanin pozvan, ono što je primio, davati dalje. Tako je prvi krug mladih prijatelja patra Kentenicha, kojima je on bio duhovni vođa u studentskom domu, postao zajednica revnih apostola. Mladić, koji je kao novi došao u dom, izvješćuje: »Kad sam došao u kuću, bio sam naravno, malo nesiguran. Nisam znao, što ću tu naći. Na ulazu me dočekao visoki mladić. Prijateljski me pozdravio, prihvatio mi kovčeg i pratio me gore do spavaonice. Objasnio mi je sve što sam za početak trebao znati, a bio je i kasnije pažljiv prema meni.«

Apostolat u studijskom domu s mladićima izgleda drugačije nego u koncentracionom logoru. Životni postupak je isti: Nešto od primljene ljubavi davati dalje. To je moglo značiti i nešto od svoga jela dati dalje. Tada prehrana mladića nije bila dostatna. Bilo je to ratno vrijeme. Male stolne skupine stalno su se mijenjale. Moglo se uvijek dogoditi da je neki mladić kad je porčitao listu uzviknuo: Hura, ja sam kod Englinga!« Engling je bio jedan od vođa grupe, što ju je pater Kentenich izgradio. Biti za njegovim stolom, značilo je da će se pravedno postupati ili da će se možda dobiti nešto više, nego je pojedincu pripadalo.

Apostolat znači ljubav davati dalje. A ako je netko doživio Boga i smio osjetiti ljubav Majke Božje, tada apostolat znači, to iskustvo dalje predavati. Tko smije otkriti - u školi patra Kentenicha - da iza malih i najmanjih događaja života stoji Bog, taj također tu poruku praktične vjere u Božju providnost daje rado dalje. Za šenštatske obitelji je po sebi razumljivo da one svoja iskustva uzajamno daju dalje. Tako se uz svakog šenštatovca okuplja krug ljudi, kojima on nešto predaje. Živimo kao apostoli naše Majke i Kraljice. Imamo nešto predati. To vrijedi i onda, kad smo prikovani na postelju, možda neizlječivo bolesni. Ako svojoj Majci i Kraljici bol svoga života ponudimo svaki dan za druge, koji nas trebaju, tada postajemo u Kristu plodni za Crkvu. O tome će još biti govora.

Imamo nešto predati. To je životni osjećaj kršćanina. To je životni osjećaj apostola u školi patra Kentenicha.

O HUMANIZMU, KOLEKTIVIZMU I SVRŠETKU KRŠĆANSKOG ZAPADA

Kršćanski zapad bijaše kršćanski. To znači sva područja života bijahu kršćanski obilježena i Duhom Kristovim prožeta. To nije vrijedilo samo za život seljaka: poljski križevi i kapelice dozivali su Gospodina i svece u blizini njegovog rada na polju. Glas zvona sjećao ga na vremena za »Anđeo Gospodnji«. Molitva je pratila sjetvu. Blagdan žetve govorio mu je: Sve što je raslo, Božji je dar. To je vrijedilo za mnoga zvanja. Svako zvanje imalo je svoga cehovskog sveca. Vatrogasci su se molili svetom Florijanu. Zubari su imali u svetoj Apoloniji moćnu pomagačicu, zlatari su se obraćali svetom monahu Tilu. Rad i život bili su prožeti Kristovim duhom.

To vrijeme je prošlo, jer je teška kriza potresla svijet vjere. Vjerski raskol nagnao je kršćane na vođenje međusobnog rata. Tridesetogodišnji rat opustošio je Europu. Je li se još mogla očekivati pomoć od vjere? Nisu bili najgori oni, koji su počeli razmišljati: Kako da stvorimo jedan novi svijet? I došli su na pomisao da mora pomoći razum, a ne vjera. Rodio se humanizam, to znači nazor na svijet, u kojem je čovjek bio u središtu. Čovjeka je trebalo kultivirati i odgajati. Moralo ga se učiniti plemenitim bićem, spremnim za pomoć. »Neka bude plemenit čovjek, darežljiv i dobar, jer samo to (!) ga razlikuje od svih bića. Naravno da se

poslije plemenito ljudsko biće pokazalo nevrijednim. Nije se moglo spriječiti da se digne jedan Hitler ili da Staljin pokrene mase. Opet se rodio novi čovjek, bio je to čovjek mase. Čovjek koji sam nije bio ništa, ali se u masi osjećao velikim i jakim. Obje slike čovjeka, slika humanizma, slika plemenitog čovjeka, kome je čovještvo sve (danas u jednoj psihološkoj ili dubinskopsihološkoj varijanti), čovjek mase, koji svoje doživljavanje nalazi u zajedničkom oduševljenju s drugima, obje te slike čovjeka mogu se smatrati promašenima.

Pater Kentenich formulira nadovezujući se na jednog velikog mislioca: Ljudsko biće, odijeljeno od božanskog postaje brutalnost i bestijalnost.« On je to doživio u koncentracionom logoru u Dachau: plemeniti ljudi sjeverne rase postali su kao životinje. Njemački narod, u čije ime su nastupali, nije ih mogao u tome spriječiti.

U toj vezi postavlja pater Kentenich duhovni zahtjev. On otkriva: Tamo gdje Bog dotiče čovjeka, gdje ljubav Božja prožima čovjeka, nastaje novo ljudsko biće, rođeno iz svijesti da je ljubljeno, prihvaćeno, nošeno od više sile. Nastajanju tog novog čovjeka posvetio je pater Kentenich svoju životnu snagu. Radilo se, dakle, o tome da se stvori novi čovjek, koji je nutarnje posve slobodan, koji može sobom raspolagati u slobodi, koja je nošena duhom Božjim. Biti slobodan znači, moći raspolagati sobom, biti slobodan za patra Kentenicha znači biti jak, ali ujedno biti s Kristom blisko povezan. Tako pater Kentenich u prvom predavanju kaže, što ga drži kao odgojitelja mladića u studenskom domu: »Želimo učiti, da se odgajamo pod Marijinom zaštitom (odgajati same sebe) za čvrste, slobodne svećeničke karaktere.« To znači, želimo u školi Majke Božje postati ljudi, kojima masa ne manipulira, ali koji nisu sebično na sebe navezani, nego koji su jedno s Kristom i u ljubavi prema Bogu i braći i sestrama posvema se razdvajaju.

NOVI ČOVJEK U NOVOJ ZAJEDNICI

U razračunavanju između humanizma i kolektivizma, kulture pojedine osobe i kulture mase, opažamo napetost. Čovjek je zacijelo pojedinac kao i biće zajednice - i kao takav uvijek povezan s drugima. Ne živimo sami, živimo s drugima, s ljudima koje volimo, s ljudima koje susrećemo u supermarketu, s ljudima, s kojima zajedno radimo. Živimo s ljudima, s kojima idemo na odmor, s ljudima s kojima vodimo ozbiljne i dobre razgovore. Čovjek je biće zajednice. Tamo, gdje čovjeka iskreno volimo, može biti da smo s njim tako povezani da smo »jedno srce i jedna duša«. Pater Kentenich ocrtava na toj pozadini svoju sliku novog čovjeka i nove zajednice i opisuje ju riječima: »Savršena zajednica na temelju savršenih pojedinaca, nošena temeljnom snagom ljubavi.« Nošena temeljnom snagom ljubavi, to za njega znači također, s izričito apostolskim naglaskom. Savršena zajednica nije dovoljna samoj sebi, ona ižaruje. Da, i ovdje nalazimo još jednu opasnost. Često otkrivamo zajednice, koje su prema vani zatvorene, nemaju ništa za druge. Dovoljne su samima sebi u svojim osamljenim klubovima i krugovima. Kad, dakle, pater Kentenich naziva ljubav temeljnom snagom nove zajednice, ne misli time samo pojedince povezane punom ljubavlju, nego i temeljni stav prema drugima: Imamo nešto predati dalje.

Kad takva jedna zajednica ne živi samo povezana međusobno, nego i s Bogom, može ona iskusiti nešto veoma dragocjeno: zato što smo povezani u Isusa Krista, zato što Krist živi po vjeri u našim srcima, možemo jedni za druge stajati pred Bogom u Kristu. Tako nam zbori nauka Crkve, to nam tumači pobliže i pater Kentenich. U Kristu možemo jedni za druge moliti, žrtvovati se, trpjeti. Nosimo jedni druge.

Pater Kentenich je bio uvjeren da će po upravo opisanom načinu života nastati nova kršćanska kultura. Cijeli moderni svijet, koji je osiromašio pod znakom humanizma i masovnog čovječanstva, dobit će novo svjetlo i novu radost. Kršćanstvo će iznova prožeti kulturu, prodrijeti u svagdanje male i najmanje životne događaje čovjekove: Bolesnik, koji svoju patnju prikazuje, prožima time svoju bolest novim smislom. Inženjer, koji svoj rad shvaća kao služenje drugima, radi na novoj kršćanskoj kulturi u duhu ljubavi prema bližnjemu. Majka, koja ujutro ustaje s mišlju: »Moji me danas trebaju, dragi Bože, pogledaj ih dobrostivo odozgor«, prožima svoju svagdašnjicu ljubavlju Božjom. Obitelj, koja Majku Božju moli k sebi u kuću: »Dođi k nama, stanuj kod nas, učini našu kuću malim milosnim mjestom. Brini se da se Krist iznova rodi u našoj sredini, da budemo tu jedni za druge, da jedni druge smatramo velikima, da se radujemo jedni drugima,« takva jedna obitelj prožima pojedine sate dana duhom Isusa Krista.

Novi Zapad će se roditi u zajednicama, u kojima novi čovjek, nova zajednica budu obilježene malim koracima.

OSAMNAESTI LISTOPAD 1914.

Otac Kentenich počeo je s mladićima u školi najprije sa samoodgojem. Želimo naučiti odgajati same sebe za slobodne, jake svećeničke karaktere. To je za mlade ljude u vremenu sazrijevanja prava tema. No mladi su opazili, da sa samim samoodgojem ne stižu daleko. Stoga im je pater Kentenich veoma brzo doveo pred oči Majku Božju kao majku i odgojiteljicu. Predočio im je dvije velike slike Majke Božje: Ona je naša Kraljica i želimo joj pokloniti sve svoje sposobnosti. Sav žar za osvajanjem koji se krio u mladima bio je pokrenut. Samoodgoj je bio u službi Kraljice. Ali ona je i naša majka. Kad zakažemo, ona nas opet prihvaća. Naravno da tu postoje stupnjevi. Zajednica što ju je pater Kentenich osnovao s mladićima - izabrao je najprije oblik Marijine Kongregacije - pružala je obilni prostor za vlastitu djelatnost mladića, za izgradnju života u zajednici, kao i za život s Bogom i Majkom Božjom. Ali uvijek je iznova bilo manjkavosti.

Tada izroni jedna misao. Pater Kentenich ju je preuzeo iz jednih novina. Jedan talijanski odvjetnik osnovao je više sirotišta i domova za kažnjenike, a kako je dobio i crkvu na dar, zamolio je Majku Božju: »Dođi k nama, trebamo te.« I Majka Božja je došla.

Pater Kentenich bio je tada izmolio da mu dadnu staru kapelicu sv. Mihovila, koja se nalazila blizu škole u dolini, kao okupljalište za svoju zajednicu. Misao, koja je sada slijedila, bila je tako bliska. Ne bismo li i mi mogli moliti Majku Božju: Dođi u našu sredinu?

Izbijanje prvog svjetskog rata dalo je odlučni poticaj: za kratko vrijeme nalazit će se mladići na ratištima. Je li se mogla još održati dalje izgradnja nove zajednice? Za patra Kentenicha bile su teškoće uvijek znak da će dragi Bog, sasvim posebno po svojem omiljenom oruđu, Majci Božjoj, zahvaliti stvar. I ta misao bila je odlučna: Teškoće, koje nam donosi prvi svjetski rat, izazov su da molimo Majku Božju: Dođi u našu sredinu!

Tako se i dogodilo. 18. listopada, kada se mala zajednica prvi put našla u svom novom »sabiralištu«, predložio je pater Kentenich svoj plan. Želimo svoj samoodgoj podići na najvišu razinu, kako bismo svoju Majku i Kraljicu potakli da se spusti u našu sredinu, izvede u našim srcima čudesa milosti. Ona je moćna, može to učiniti, i ako mi učinimo svoje, smijemo se uzdati da ona odgovori na našu molbu.

I tako je bilo. Mnoge žrtve, koje su mladići u svojoj revnosti poklanjali Majci Božjoj odgovarale su na Božji plan, što ga je pater Kentenich pravo zahvatio: Mala kapelica postala je milosno hodočasničko mjesto. Iz susreta, još više iz saveza između ljudi i Majke Božje, povezanih s mjestom Schönstatt, izrastao je veliki, svjetski pokret, izrasle su mnoge zajednice ljudi, žena, svećenika, mladeži i napokon obitelji. Kucnuo je čas osnutka schönstattskog djela, a ujedno je Crkvi darovan jedan novi početak: Savez ljubavi s Majkom Božjom kao izvor radosnog i snažnog kršćanskog života. Svetište je postalo škola apostola, znači ljudi, koji jednostavno daju dalje ono što im je darovano.

DRAGA MAJKA BOŽJA

Da, tako je govorio pater Kentenich: »Draga Majka Božja.«

Bilo je to nakon njegovog povratka iz crkvenog proganstva. Pater Kentenich držao je propovijed o Majci Božjoj. Jedna sestra mu je nakon toga rekla da se opazilo, kako mu Majka Božja mnogo znači. A on je posve jednostavno odgovorio: »Da, ja jako volim Majku Božju.

Muškarci ne običavaju govoriti o svojoj ljubavi. A nije niti poznato previše ispovijesti te vrste iz usta patra Kentenicha. Ali svako je to znao. Najčešće je on o tome govorio umjereno: »Ona me osobno oblikovala... od moje devete godine.« Ili kad je govorio o svojoj djelatnosti utemeljitelja i odgojitelja, mogao je reći: »Toliko sam se osjećao kao njezino oruđe, da sam izgubio gotovo svu samosvijest i predao se posve njoj i njezinom djelu.« Ili kad je razmišljao o njezinom značenju, napose o njezinom značenju za novu inkulturaciju kršćanstva u modernom svijetu, znao je reći: »Majka Božja je vaga svijeta, ona svojim bićem i svojim poslanjem drži svijet u ravnoteži.«

Pater Kentenich držao je nebrojena predavanja i susrete o Majci Božjoj. Svoj apostolat je ovako označio: »Gledam to kao svoju zadaću da vučem trijumfalna kola Majke Božje.« Što stoji iza toga?

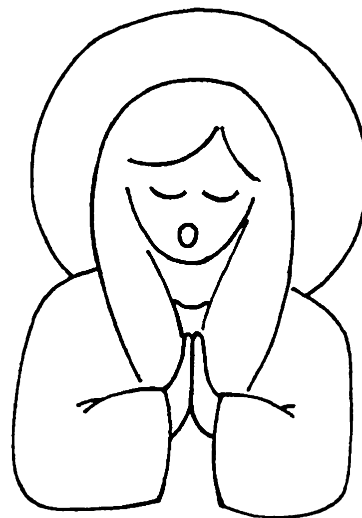
Veliki Bog zamislio je Krista i Mariju kao jedinstvo. Ona je suputnica Spasiteljeva i prema Božjem planu njegova pomoćnica u djelu otkupljanja. To jedinstvo je utemeljeno na početku: U Nazaretu je izrekla Majka Božja Da na ponudu arkanđela Gabrijela i omogućila Sinu Božjem prostor njegovog djelovanja. Bog je postao čovjekom. Majka Božja nosila je Gospodina pod srcem - kroz devet mjeseci. On je na njezinim rukama upoznao ljubav. I postao je čovjek u drugom razvojnom procesu. Bilo je i sukoba, sjetimo se prizora, kad je dvanaestogodišnjak ostao u hramu. A kasnije, kad je javno nastupao, porastao je i naboj sukoba, jer je ubrzo postalo jasno, da će Isus doći u sukob s narodnim vođama. To je moralo opteretiti i njegovu majku. Ali ona je ostala na njegovoj strani. Penjala se s njime na Golgotu. I ostala je povezana s njime u njegovom predanju Vječnom Ocu: »Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj.« Bila je među apostolima na Duhove, kad je njezin Sin poslao Duha, i danas je, i sada pored njega u slavi i blaženstvu neba. Njena sva čežnja sastoji se u tome, da pridobije ljude za Krista.

Tko joj se povjeri, taj iz povezanosti s njezinim srcem dobiva živu i jaku ljubav prema Gospodinu. To je doživio pater Kentenich. I kad se radilo o tome da je napadnuto njegovo životno djelo - odgajati novog čovjeka u novoj zajednici - mogao se u svim stvarima pozvati na svoje osobno iskustvo. Prije svega na ono, što je doživio od Majke Božje.

Majka Božja vodila ga je u potpuno predanje velikom, svetom Bogu. To se događalo u malim koracima. Na početku i za početak i za naš svagdašnji život

nazvao je to pater Kentenich »Prilozi za milosni kapital Majke Božje«. (Taj izričaj je - shvaćen modernim jezikom - izraz jednog mišljenja, koje duguje svoj stil ne samo bogatstvu kršćanske prošlosti nego i vrijednosnom svijetu sadašnjosti). Majka Božja vodila ga je preko mnogih priloga u milosni kapital do potpunog predanja: blanko-punomoć. I to je izraz modernog svijeta. U cijelosti sigurno znak za to da taj moderni svijet sadrži bogatstvo vrijednosti, koje čeka da bude uvedeno u kršćansko mišljenje. A kasnije u ugroženosti od nacizma sazrijevao je savez ljubavi s Majkom Božjom dalje: Inscriptio - upisivanje našeg srca u srce Majke Božje. Upisivanje njezinog imena u naše srce, spremnost odgovoriti na tihe Božje želje i tamo gdje on želi da s Kristom idemo na križ. To se ne može izvesti. To mora Bog darovati. Ali tamo, gdje Bog daruje veliko iskustvo samog sebe, nastaje u srcu čovjeka koji to doživljava, prava žarka glad, biti posve čist i posve prazan od sebe samoga, od svega protubožjeg. Tada se može lako dogoditi da čovjek kaže: »Pošalji mi križ i patnju, pošalji sve što u meni umnožava ljubav i donosi rast!« To se ne može izvesti. To mora Bog darovati. Naravno, lijenost se može opirati. Stoga je pater Kentenich u to prvo vrijeme svoje sljedbenike svim sredstvima htio pokrenuti na to da se posvema izruče Majci Božjoj. I išao je tako daleko da se on, kad je mogao biti oslobođen zatvora - bilo je to 20. 1. 1942. - odrekao tog oslobođenja i dao priopćenje: Bit ću slobodan ako obitelj ozbiljno shvati inscriptio i blankopunomoć.

Upravo zato što je sam doživio bogatstvo srca Majke Božje, htio je svoju veliku obitelj uvesti u potpunu ljubav prema Majci Božjoj. I tako je vrijeme u koncentracionom logoru Dachau za patra Kentenicha bilo veliko vrijeme ljubavi prema Bogu i ujedno veliko vrijeme djetinjski nježne ljubavi prema Majci Božjoj. Raspon te ljubavi seže dakle od spremnosti, ići s Kristom na križ - svagdanja stvarnost u koncentracionom logoru - do djetinjeg povjerenja u malim stvarima svagdašnjice.

ISPIT OD STRANE CRKVE

Bog je svojoj Crkvi poklonio poseban dar. Crkva ima sposobnost, ustanoviti u svojoj sredini Božje djelovanje kao takvo. Crkva, posebno zastupana po svojim dužnosnicima, biskupima i Svetim Ocem, ima sposobnost utvrditi, da li Duh Božji djeluje u nekom čovjeku ili u zajednici ili se radi samo o ljudskom duhu ili čak đavolskom duhu, koji se širi u njezinoj sredini.

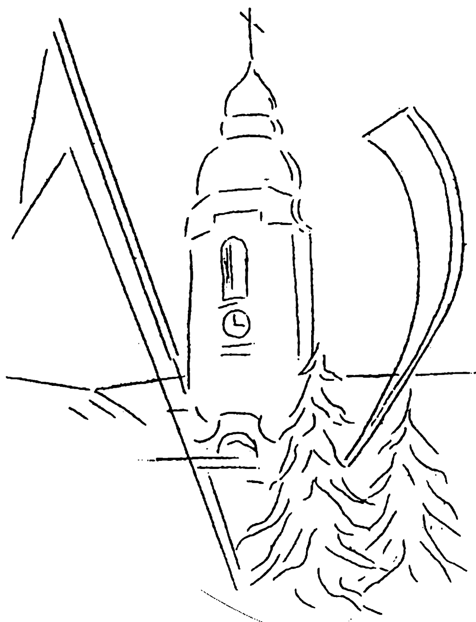
Ta sposobnost Crkve je općenito poznata i o njoj se govori kad je riječ o papinoj nepogrešivosti. Radi se formalno o daru da se Božja objava izlaže ispravno i bez pogreške. To znači, Crkva može utvrditi, sa sigurnošću za koju Bog jamči, što nam je Krist objavio. Spomenuta sposobnost seže naravno dalje. Proteže se na ono što se sada, ovdje i danas u Crkvi događa. Crkva je, dakle, u stanju utvrditi da li život nekog čovjeka odgovara duhu Isusa Krista i jesu li njegov život i nauka vjerni odraz života i nauke Isusa Krista.

U Crkvi se božansko i ljudsko povezuje u život, stvaralačko jedinstvo. Stoga Crkva ulaže sva ljudska sredstva, koja su za to potrebna, kad se radi o tome da ispita, djeluje li tu stvarno Bog u njezinoj sredini. Dolazi do redovitog procesa, koji ispituje svetost jednog čovjeka i ispravnost njegove nauke. U praktičnom ophođenju s nositeljima duha poznaje Crkva prokušano sredstvo: To je poslušnost. Stoga se dio životopisa mnogih velikih svetaca sastoji u tome da im je Crkva naložila teške ispite poslušnosti. To nije naravno proizvoljni tijek postupka za proglašenje svetim, nego rezultat određene napetosti, koja živi u Crkvi: Bog govori u Crkvi za Crkvu, ne samo po nositeljima visoke službe, nego i po jednostavnim laicima i svećenicima. A u ispitivanju onoga, što netko ima reći, dolazi često do trenutka napetosti između dužnosnika i onih, koji nastupaju u Crkvi kao proroci. Pri tome često dolazi do postupaka i odluka dužnosnika, koji pozvanome nalažu teške ispite poslušnosti.

Tu se sad pokazuje istinitost jednog poziva. Ne mali je broj onih, koji su se slomili ili kapitulirali, kad su dospjeli u takve sukobe sa službenom Crkvom. Danas je posve obično da se kritizira crkveni autoritet, da se netko, tko misli da ima poziv, distancira od pape i biskupa i želi ići svojim vlastitim putem.

U okviru jednog ispita svoga djela po jednom visokom crkvenom dužnosniku bio je pater Kentenich odvojen od svoga djela. Odijeljenost je dugo trajala. Na koncu se napunilo četrnaest godina. Pater Kentenich je nakon tog dugog vremena rehabilitiran od pape Pavla VI. Doživio je tu rehabilitaciju kao veliki milosni dar. Za njega je to bio znak da je Majka Božja ostala vjerna djelu što ga je on osnovao i da je to djelo Božje djelo. Drugo je izričita spoznaja, jer Majka Božja ne može biti nevjerna svome djelu, ne može kao osoba biti nevjerna. Njegova rehabilitacija bila je za njega znak da je Majka Božja od početka imala djelo u svojim dobrim, jakim rukama. Pater Kentenich ni-

kad nije govorio kako je to sve za njega bilo teško. Četrnaest godina su dugo vrijeme. A mnogi, koji danas u odnosu s Crkvom dođu u sukob s njezinim dužnosnicima, pomažu si smicalicom: Bog da, Crkva ne. Kod patra Kentenicha bilo je to drukčije. On je poput jednog drugog Božjeg čovjeka u Crkvi, koji je slično doživio i onda slično reagirao, odredio da na njegovu grobu trebaju stajati riječi »Dilexit Ecclesiam«, u prijevodu Ljubio je Crkvu.

NASTAJE NOVI SVIJET

Svi to osjećamo. Stalno se nešto mijenja. Već smo se na to navikli. »Inovacije«, to znači obnove u proizvodnji i prodaji pripadaju uspješnoj firmi. Računamo s obnovama. Staro ne može biti dobro. Novo se traži. Novi automodeli, novi kasetofoni, nove ceste, novi putevi da ljudima donesemo glazbu, novi putevi prijenosa slika, novi kompjuteri, mreža kompjutera i mnogo više. Obnova nema samo mjesto u malim, tehničkim stvarima. Naš osjećaj života se mijenja. Možemo za sekundu stupiti u vezu s ljudima na cijelom svijetu. Sutra ćemo ih vidjeti kad telefoniramo. Letimo zrakoplovom na dopust i gledamo svjetsko nogometno prvenstvo, koje se istovremeno igra na drugom kontinentu. Novi svijet je u nastojanju. Jedva smo još svjesni promjena. Živimo kao ljudi koji se na splavi spuštaju velikom rijekom. Stalno se izmjenjuju obale a time i životni prostor, u kojem se nalazimo.

Nije bilo uvijek tako. Kočija, kojom se Bismarck vozio u parlament, imala je u bitnome jednaku strukturu kao i kola, koja su se prije 10.000 godina kretala kroz ulice Jerihona: sanduk, dvije osovine i na osovinama kotači. Za pekara ili kovača u srednjem vijeku nije bilo inovacija. Obavljao je zanat, što ga je naučio od svoga majstora. Danas ne nerijetko od ljudi koji rade u razvitku ili istraživanju može čuti: Moram svoje znanje svake tri godine potpuno obnavljati, inače sam

zaostao.« I čovjek u ovom svijetu stalno se mijenja. Međutim društvo doživljaja, koje žuri od jednog doživljaja do drugog, više nije u vodstvu. Tu je sad društvo informacija koje ga potiskuje. Imamo u dosad nepoznatoj punini pristup k bezbroj informacija, koje prožimaju naše mišljenje i životni osjećaj.

Tada, kad su apostoli unosili kršćanstvo u veliki prostor Rimskog carstva, trajalo je dugo, dok je kršćanstvo oblikovalo život. Trajalo je dugo dok je nastala kršćanska kultura. Dugo je trajalo dok su čovjekova svagdašnjica, obrt i zemljoradnja, načini vladanja i postupak sa siromasima postali prožeti Kristovim Duhom. Prolazila su stoljeća, dok se rodio kršćanski Zapad. Novi svijet, koji je nastao u posljednjem stoljeću i pol, još nije pokršten. On se niti ne javlja programatski. Dolazio je jednostavno posve tiho, malo po malo. Tu i tamo upozorio bi koji veliki mislilac da se ne radi samo o pojedinačnim promjenama, koje doživljavamo, nego o vremenskom obrtu, o velikoj povijesnoj prekretnici.

Za patra Kentenicha bilo je to, što mi doživljavamo, takozvana vremenska prekretnica, vrijeme lomljenja. »Stari svijet se spaljuje«, običavao bi govoriti. I znao je da je od Boga postavljen u taj svijet lomljave, kako bi novom svijetu utisnuo Kristovo lice. To on nije činio kroz programatske govore ili kroz djelovanje pisca. Činio je to tako da je dao sam da naraste jedan novi mali svijet. Djelo koje je osnovao, šenštatski pokret, zajednica ljudi, koji zajedno tvore jednu obitelj, ali u svojoj nutrini su opet mnogostruko razgranati u male skupine i zajednice obitelji, žena, muškaraca, od svećenika i laika, u jednu zajednicu ljudi u kojoj je budućnost već počela.

Radi se dakle o tome, da se ovaj svijet, ovaj novi svijet, naš svijet, koji ljubimo - pokrsti. Prijelom znači uvijek i slom staroga. Mi doživljavamo taj slom u Crkvi na mnogo mjesta vrlo bolno. Pater Kentenich gledao je taj slom - nismo s time još dugo na kraju - uvijek kao dio dalekosežnog Božjeg plana: »To mora biti jedan divan, novi svijet, koji Bog želi proizvesti iz takvog umiranja.« Takav optimizam ižarivao je pater Kentenich. A - recimo to još jednom: Tko jednu propast doživljava kao prvi dio jednog prijeloma, tko dakle, iza tog događanja vidi samog velikog Boga na djelu, taj ostaje uvijek miran i siguran. Pater Kentenich bio je optimist, jer je vjerovao. Pater Kentenich bio je optimist, jer je gledao Boga na djelu.

A taj Bog bio je za njega na prvom mjestu milosrdni Otac. Otkupljenje se događa tamo, gdje se Božje milosrđe susreće s ljudskom krivnjom i ljudskom slabošću. Ako danas živimo s Crkvom, osjećamo mnogostruku nemoć. Psihološki gledano pokazuje se doživljaj slabosti kao veliko opterećenje. Želimo li ili ne, osjećaj nemoći i osjećaj krivnje veoma su blizu. Pater Kentenich nam sad kaže, što god se više doživljavamo slabima, nesposobnima da prevladamo svoje stanje, tim više smijemo vjerovati da Bog drži čvrsto u rukama uzde našeg malog života, ali smijemo vje-

rovati i to da Bog drži svoju Crkvu čvrsto u ruci, da je vodi i želi je iznutra obnoviti.

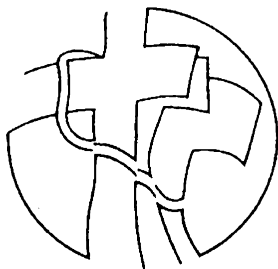
Stojimo na pragu trećeg tisućljeća. Sa Svetim Ocem računamo na prodor Božje ljubavi u ovo vrijeme. Krist se treba ponovo roditi. Pater Kentenich je bio uvjeren da Majka Božja ima nalog od Boga, i u našem vremenu Krista iznova roditi, to znači, svojom snagom i dobrotom brinuti se za to da novi svijet bude Kristov svijet.

VREMENSKI PREGLED

18. studenog 1885.	Josip Kentenich rodio se u Gymnichu kod Kölna.
8. srpnja 1910.	Svećeničko ređenje za palotinca u Limburgu.
1912 - 1919.	Duhovnik studentskog doma u Schönstattu.
18. listopada 1914.	Utemeljenje schönstattskog pokreta; predavanje o osnutku u kapelici, današnjem »Prasvetištu«, Schönstatt.
20. kolovoza 1919.	Osnutak Apostolskog saveza.
20. kolovoza 1920.	Osnutak Apostolske lige.
1. listopada 1926.	Osnutak schönstattskih Marijinih sestara.
20. rujna 1941.	Uhićenje po tajnoj državnoj policiji.
20. siječnja 1942.	Odluka za koncentracioni logor Dachau.
11/13. ožujka 1942.	Putovanje u KZ Dachau.
16. srpnja 1942.	Osnutak Instituta Marijine braće i Obiteljskog djela u Dachau.
18. listopada 1944.	Proglas Schönstattske internacionale.
6. travnja 1945.	Otpust iz KZ Dachau.
20. svibnja 1945.	Dolazak u Schönstatt.
18. listopada 1945.	Uspostava instituta schönstattskih biskupijskih svećenika.

2. veljače 1946.	Uspostava instituta schönstattskih gospođa.
1947 - 1951.	Apostolska svjetska putovanja.
1951 - 1965.	Izgon u Milwaukee / SAD.
18. listopada 1964.	Papa Pavao VI. podijeli pravnu samostalnost schöenstattskom djelu.
18. srpnja 1965.	Uspostava instituta Schönstatt-skih patara (šenštatski patri).
22. listopada 1965.	Papa Pavao VI. rehabilitira patra Kentenicha.
24. prosinca 1965.	Povratak u Schönstatt.
9. lipnja 1968.	Posveta crkve klanjanja na brdu Schönstatt.
15. rujna 1968.	Odlazak patra Kentenicha k Bogu nakon njegove prve svete Mise u crkvi klanjanja.
20. rujna 1968.	Sprovod na mjestu preminuća.
10. veljače 1975.	Otvaranje postupka za proglašenje blaženim po biskupu Triera, Bernhardu Steinu.

S A D R Ž A J

Mnogi, koji su bili u dodiru s patrom Kentenichom uvjereni su o njegovom svetom životu, djelovanju i smrti. Oni vjeruju, da se njegovo značenje za Crkvu današnjice proteže daleko preko njegovog zemaljskog života, da može bitno doprinijeti spasavnju vjere u Božjem narodu. Stoga žele njegovo proglašenje svetim. I vi možete pripomoći, kad upoznajete druge s patrom Kentenichom, širite spise o njemu, molite na tu nakanu, darujte za to, priopćavate, ako ste doživjeli zagovor i pomoć patra Kentenicha, i druge na to poticati.

Rado ćemo vam poslati: informacije, devetnice, »Priopćenja iz Tajništva patra Josefa Kentenicha« besplatno.

Pišite slobodno na hrvatskom jeziku na donju adresu, jer bi bilo lijepo i korisno da i iz naše domovine stignu svjedočanstva o uslišanju:

Sekretariat Pater Josef Kentenich
Berg Schönstatt 7
D - 56179 VALLENDAR
Tel: 0261/6404-410